Algemene beschouwingen - 31 oktober 2023

Een belangrijk onderwerp, zo niet één van de belangrijkste onderwerpen die we hier in de gemeenteraad met elkaar behandelen, want ongeacht hoe deze er uit ziet, iedereen vindt er wel iets van.

Een onderwerp dat ons allen raakt, of we dat nu willen of niet.
Want wat willen we met zijn allen graag gaan doen, wat kunnen we doen, wat moet er beslist gebeuren, wat gaat het dan kosten en zeker nog wel het allerbelangrijkste, kunnen we dat allemaal betalen en hoe gaan we dat dan betalen? Blijft het voor ons wel betaalbaar?

Het College en de medewerkers in dit huis beseffen zich dat ook terdege en zijn er al maanden mee bezig om de begroting voor de komende jaren zo zorgvuldig mogelijk en het liefst sluitend aan ons voor te leggen, sommige bestuurders nemen zelfs enthousiast in de plaatselijke krant al even de aftrap, proberen al vast ruimte te creëren en begrip te kweken om datgene te benadrukken waarvan zij vinden dat zeker in de begroting opgenomen dient te worden.

En binnen dit huis worden raadsleden in verschillende sessies bijgepraat en door de ambtenaren binnen de organisatie gewezen op het belang van verschillende programma's waar zij zich met hart en ziel voor hebben ingezet de laatste jaren en zich nog steeds volledig voor inzetten.
Daarvoor alle waardering.
Programma's die mogelijk wel, mogelijk niet voortgezet moeten worden.
En welke budgetten horen daar dan bij? Blijft het budget gelijk of moet er geld bij?
Natuurlijk roept dit allemaal vragen op, zeker ook bij Gemeentebelangen.

Laten we van tevoren even een paar piketpaaltjes slaan.

Gemeentebelangen is nooit voor het verzwaren van de lasten van onze inwoners en fijn dat het nu niet nodig is, afgezien dan van de 1.5% indexering.
Maar die dreiging is er ons inziens in de toekomst wel en dus hebben we nu dus vooral gekeken naar waar moeten en kunnen we nu ingrijpen om dit te voorkomen.
Wat heeft prioriteit en welke ambities kunnen wat ons betreft even op "on hold" gezet worden.

Wat wij missen voorzitter, is een duidelijke toekomstvisie.
De huidige begroting is sluitend, prachtig, sluit zelfs met een positief saldo van ruim 1 miljoen euro, maar vertoont in de jaren hierna een neergaande lijn en voorziet niet in een vooruitblik op deze donkere toekomst en dat mogen onze inwoners toch minimaal van ons verwachten.

Daarover hebben wij een paar vragen.

In de begroting wordt gesproken over het ravijnjaar 2026, wat moeten we ons daarbij voorstellen. Er is ons medegedeeld dat er in 2026 een groot tekort op ons af komt, maar niet wat het college daaraan denkt te gaan doen. Het college vermoed dus dat we in een groot gat of zelfs ravijn zullen storten, maar we sturen niet bij, we remmen niet, we draaien niet om, nee, we gaan gewoon door.

Wij vinden dit vreemd voorzitter.
Waarom niet nu al vast reserves opbouwen zodat we niet afhankelijk hoeven te zijn van wat de landelijke overheid ons in de toekomst toebedeeld?
Kortom, wat is de precieze dreiging en wat denkt U daaraan te gaan doen.

Wanneer wij als Gemeentebelangen naar de toekomst kijken zien wij een paar dringende zaken die we met elkaar moeten oplossen.

De grote woningnood en dus de noodzakelijke doorstroming die er daardoor ook niet is.
De grote vluchtelingenstroom, de noodzakelijke opvang van statushouders.
De grote financiële nood die een groot deel van onze maatschappij treft, één op de vijf huishoudens in Nederland heeft er mee te kampen, de dreigende stille armoede en natuurlijk de grote vraag naar groene energie en de impact daarvan op onze leefomgeving.

Natuurlijk kunnen we niet bij alle onderwerpen stil staan, dus we beperken ons tot een aantal waar we nu in deze begroting iets aan kunnen doen.

Onze eerste plicht is toch om goed te zorgen voor onze inwoners, zorgen dat deze zich prettig voelen in onze gemeente, een gezond en veilig leefklimaat ervaren, kortom kunnen werken, wonen en leven, zich gewoon geborgen en veilig voelen in onze gemeente.

En dat doen we niet door die problemen **WEL** te benoemen, maar daar vervolgens **GEEN** oplossingen voor aan te dragen.

Het wordt nu tijd voor het college om met concrete plannen te komen zodat wij 2026 niet fors in de rode cijfers schieten en moeten aankloppen bij onze burgers.
Laten we zelf als gemeente het initiatief nemen om het tij te doen keren en niet wachten tot de hogere overheid ons probleem misschien oplost.

Gemeentebelangen denkt hiervoor **nu** aan twee belangrijke denkrichtingen.

Ten eerste zouden we graag een woningbedrijf willen oprichten die met geld vanuit de reserves huurwoningen gaat bouwen of betaalbare koopwoningen, het liefst in coöperatie met Vechthorst, maar waarvan de inkomsten terug vloeien in de gemeentekas.
Inkomsten die kunnen bestaan uit bijvoorbeeld de WOZ, maar ook kunnen we denken aan een vereveningsfonds, naast subsidies op regionaal en zelfs Europees niveau.

Laten we de aanpak van de woningkrapte en de zo noodzakelijke doorstroming op gang brengen.
Voor onze jongeren en starters evenals onze ouderen is er nu geen passende en betaalbare woongelegenheid in Staphorst waardoor doorstroming op dit moment niet plaats kan vinden.
Volgens Gemeentebelangen is namelijk doorstroming het grote toverwoord.
Er is grote vraag naar starterswoningen en levensloopbestendige woonruimte.
Waarom gebruiken we onze reserves niet om woningen te bouwen voor onze jongeren, starters en ouderen.

Vul het beroep op de reserves zo nodig aan.
Toon lef en ga geld lenen bij de BNG, de Bank Nederlandse Gemeenten waarvan wij zelf tenslotte mede eigenaar zijn en tegen een uitzonderlijk laag tarief geld kunnen lenen, zolang we maar zorgen geen exploitatietekort te creëren en onze schuldquote niet boven de 130% uit komt.

Pak het probleem aan, toon dat lef.
We HEBBEN de grond EN de aannemers EN de bedrijven die dit kunnen bouwen ZELF in onze gemeente.
Voor een bedrag van 120.000 euro per stuk kunnen woningen volgens bouwbesluit worden gebouwd, die zelfs na 15 of 20 jaar nog een keer elders opnieuw geplaatst zouden kunnen worden.

Ten tweede zouden we ook een energiebedrijf willen oprichten om de vraag van de provincie met betrekking tot de opgave duurzame energie in te lossen, maar dan wel op de door de gemeente aangewezen locatie.
Wij zitten hierbij te denken aan een samenwerking met Rendo.
Ook de inkomsten vanuit dit energiebedrijf zullen dan terug vloeien in de gemeentekas.

Laten we investeren in woningbouw en duurzame energie en samen met onze partners Vechthorst en Rendo kijken of en hoe dit is te realiseren.
Opbrengsten moeten dan aan de gemeente vervallen, schep een mogelijkheid om 2026 geen debacle te laten zijn.

Voorzittter, ik sluit af.
Gemeentebelangen staat bekend als een partij die opkomt voor haar inwoners, pragmatisch denkt en roept hierbij het college en onze ambtelijke organisatie op toekomst gericht te denken, niet achterover te leunen en hopen dat het probleem door de landelijke overheid zal worden opgelost of dat het misschien allemaal wel mee zal vallen, maar roept op de strijd aan te gaan en met verrassende oplossingen te komen.

Wij denken dat u hiermee aan de slag moet en hebben er alle vertrouwen in dat met de daadkracht en kennis van u en de ambtelijke organisatie er voldoende kennis en lef aanwezig is om deze weg te onderzoeken en in te slaan.
Wij hebben er het volste vertrouwen in dat het merk Staphorst laat zien dat ze ook echt een sterk merk is, niet voor de problemen weg loopt maar ze te lijf gaat en een eigen oplossing zal vinden die uiteindelijk onze inwoners ten goede zal komen.

gemeente gb belangen Staphorst

Fractie Gemeentebelangen Staphorst

Bé Veen
Alex Dekker